

ELŐFIZETÉS:

Egész évre... 12 kor.
Fél évre... 6 kor.
Negyed évre... 3 kor.

*
A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fill.
többesrét hirdetésnél olcsóbb.
Nyitólír sora 50 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NANDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomdájában fogadtatnak
el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fillér

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fillér.

Előre!

Tisztelt Polgártársak!

A csaták buzdító szavát intézzük Zombor város polgáraihoz. Közeleg a választás, a döntő ütközet. Csak bátran előre, megtántorodás nélkül. Lelkesedéssel, buzgó ügyszeretettel csak előre a kiüzlött cél felé. Kitarással kövessük Széchényi zászlaját s minél jobban közeleg a döntés órája, annál nagyobb legyen a lelkesedésünk.

S mikor a csaták buzdító szavával folytatjuk a harcot, egy kérelmet intézzük a tisztelt polgártársakhoz, Zombor város higgadt választóihoz. Arra kérjük őket, ne iljenek fel semmiféle nagy mondásnak, semmiféle ámitó, kecsesítő beszédnek. Mert könnyen félrevezethető az emberi lélek. Az igazság kihámozása mindig nehéz dolog, a tétovázó lélek tehát könnyen eltéved az igaz utról. Arra kérjük a tisztelt választókat, hogy bármit hallanak, bármit olvasnak, hallgassák meg a Széchényi pártot is. S csak azután, kellő mérlegelés után, határozzanak.

Több kérdés tisztázása végett a választók szíves figyelmét felhívjuk az ellenpárt lapjának tegnapi számára. Mennyi minden van abban, a mi alkalmas arra, hogy a választókat tévuttra vezesse, igaz meggyőződésükben megtántorítsa. Figyeljenek, tisztelt Polgártársak!

Az ellenpárt lapja ismét foglalkozik a hivatalos jelöltség kérdésével s bizonyítani igyekszik, hogy Széchényi nem hivatalos jelölt. Nos hát, mi soha hivatalos jelöltre nem beszéltünk, sőt már több ízben kijelentettük, hogy ilyen nincs, mint a hogy nem is szabad lenni. Hanem igenis, báró Podmaniczky Frigyes sürgönyéből kifolyólag azt konkludáltuk, hogy a központ is Széchényi Józsefet pártolja, őt óhajtja zombori képviselőnek. Podmaniczkynek az a távirata így hangzik:

Budapest, 1901. szept. 15. 8 óra 15 p.

Üdvözlöttem szívélyes viszonzása mellett nagy örömmel vettem tudomásul kipróbált hűségű elvtársunknak, pártunk tevékeny munkatársának, Széchényi Józsefnek újból történt jelöltetését. Gyülekezzenek párthiveink osztatlan bizalommal zászlaja alá.

Podmaniczky, pártelnök.

Ez a távirat mindennél világosabban beszél és ismételiük, nem fejez ki mást, minthogy a központ Széchényit óhajtja. Mikor a Széchényi-párt

Podmaniczkyt üdvözölte, a táviratát nagyon természetesen Podmaniczky nevére címezte, de az üdvözlés is, a távirat is tulajdonképpen az országos szabadelvűpártnak szolt. Podmaniczky személye nem választható el az országos szabadelvűpárttól s annak végrehajtó bizottságától. Elképzelhető, hogy Podmaniczky a maga saját elhatározásából intézheti vagy intézi a párt ügyeit? Elképzelhető, hogy a végrehajtó bizottság tudta nélkül intézhet ilyen táviratokat egyes pártokhoz? Elképzelhető, hogy Podmaniczkyt a párt, ha ilyen önkénykedéseket tapasztalna, azonnal nem dezavualná? Hiszen Podmaniczky, a „Z. és V.” szerint, a párt ellenére járt el. Ha így volna, megmaradhatna-e az állásában? Olvassuk el még egyszer, tisztelt Polgártársak, azt a táviratot és gondolkozzunk komolyan! Az ezen ügyből kifolyólag reánk zudított „csunya ámitás és nem igaz” vád ellen való védekezés alól felment bennünket a tisztelt választópolgárok higgadt ítélete. Tessék bebizonyítani, nem pedig egyszerűen azt mondani, hogy nem igaz és a tetejébe gorombáskodni. Mi sohasem szoktunk ilyen fegyverekkel élni, most sem élünk velük. De tiltakozunk a rágalmak ellen, tiltakozunk különösen az ellen, hogy mi bárkinek a meggyőződésére vagy lelkiismeretére hatni akartunk volna — nem igaz dolgokkal. Hatni akarunk, óhajtunk igenis, — de csak az igazság fegyvereivel. A Podmaniczky távirata élő, eltagadhatlan bizonyíték. Horatius mondását nem lehet arra reahuzni, a ki ebből a táviratból a jogos következtetést hűen, igazságon levonja. Ez a hasonlat egyáltalában meg nem áll ebben az ügyben. A mi lapunk a tiszta igazságot hirdette, tehát reá alkalmazni nem lehet. Az ellenpárt lapja pedig a távirat való értelmét egyszerűen letagadja, elferdíti, tehát a tiszta igazságot tagadja meg. Ő reá sem alkalmazható tehát az a mondás. Mert nem kell kergetni, nem kell utólni; senki sem akarja megfogni, mert megfogta önmagát.

Nem hagyja békén az ellenpárt lapja a nagyváradi Tisza-beszámolót. Bűnül rója fel, hogy Széchényi József Tisza Kálmánt meghallgatta. Épen zomboriak hátaltel szívvel hallgathatják meg mindenkoron Tisza Kálmánt. Az ellenpárt lapja nem emlékezik, mert még fiatal, de kérdezzem meg idősebb embereket, hogy az a sokat szidott Tisza-ára mit tett itt Zomborban is a magyarság érdekében? Kérdezze csak meg. S

elvégre, nem tekintve Tisza Kálmán semminemű politikai működését, őt bizony minden ember meghallgathatja! Különben erről a kérdéstről igazán nevetséges tovább beszélgetni.

A mit az ellenpárt lapja a Bánffy becsapásáról és a husos fazékról ír, arra egyáltalában nem reflektálunk. Kérjük a tisztelt választókat, hogy a mult számunkban közölt cikkek ide vonatkozó részeit olvassák el. Abban világosan, tárgyilagosan irtunk, fölösleges tehát a lapársunk hasábjaira komoly érv híján lenyomatott rossz viccekre válaszolni.

De igenis felhívjuk a tisztelt polgártársak szíves figyelmét a zombori igazságügyi palota kérdésére. Az ellenpárt lapja felrója Széchényinek, hogy az igazságügyi palotáról nem nyilatkozott. Széchényi József a vele született szerénységénél fogva nem nyilatkozott ezen kérdéstről. Mindenki tudja, maga az ellenpárt jelöltje és az ellenpárt lapjának szerkesztője is, hogy Széchényi ebben az ügyben vezető szerepet játszott, szívvel-lélekkel járt a dolog után. S nagyrészt az ő utánjárásának köszönhető, hogy az ellenpárt jelöltjének ebben a kérdésben fölösleges volt nyilatkoznia és nem is kell a kezdeményezést magához ragadnia. Széchényi József 1897. évben a képviselőház nyílt ülésében felhívta a miniszter figyelmét a Zomborban építendő igazságügyi palotára. Később audienciára jelentkezett s újra kérte a minisztert, hogy vegye tervbe az építkezést. Még kétszer járt ebben az ügyben a miniszternél s mikor legutoljára báró Vojnits István volt főispánnal együttes audiencián voltak, Plósz Sándor igazságügyminiszter az építést elvileg kímáldotta s határozott ígéretet tett, hogy az 1902. évi költségvetésben már 150,000 frtot fog e célra előirányozni. Annyira előre haladott stádiumban van ez az ügy, hogy a miniszter már az építendő palota helyéről is tanácskozott. Ez faktum tisztelt polgártársak! Széchényi József nem beszélt erről az ügyről, mert nem akarta a saját személyét előtérbe tolni. De mikor azt látjuk, hogy a gesztenyét a lapársunk más számára akarja kikaparni, a választók tájékoztatása végett ide jegyeztük a való tényállást.

Befejezésül utalunk még az ellenpárt lapjának jóslataira. Azt írja, hogy most már csak arról van szó, hány százzal győz majd Drakulita! a győzelem biztos! 300 szótöbbség biztos! Csak az a kérdés, hogy a 300 többség még hány

A „BÁCSKA“ tárcája.

Ne nézz reám...

Ne nézz reám, ne nevéss rám
Bogárszemű barna leány;
A nézésed lánggal égél,
Mégfog tőle az ígézet,
Ajkad édes mosolygása
Nyugodalom elrablása.

Nyitott könyv a galamb-lelked,
Ki-kitarod, úgy felejtéd
S mikor szemedbe nézek,
Olvasom a szép ígéket:
Ártatlanság, gyermek álom —
Úgy imádom, úgy csodálom...

Ne nézz reám, ne nevéss rám,
Ne rakj már több bilincset rám;
Beteg vagyok, ég a lelkem
Édes kiuban, szerelemben. —
Gyógyulása, reménye: —
Csókos ajkad üdvössége...

Boross L.

A NAGY BAZÁRBAN.

(A nők vására.)

Konstantinápolyi utirajz. Irta: Vértési Károly.

(Vége.)

A kaleidoszkopszerűen váltakozó képek nagyon érdekesek. De azért, hogy akár a bazárban, akár az Édes-Vizeknél, akár uri hintókon nagyobb számmal látjuk a csábosan és bűbajosán szép török nőket felvonulni, korántse gondoljuk azt, hogy a törököknek

általában meg van már a földön a tulvilágra ígért paradicsomok. Mohamed egének a földrehozása csak a gazdagok, a Padisah és a főurak fényűzése. Körülbelül minden ezredik ember él csak ebbeli jogával, hogy egynél több feleséget vegyen, rabszolgákat tartson. Keleten is sokban van az asszony és a drága multság a házi békének a serpenyőjét is olykor megbillenti. Nyugoti népeknél több a hárem, ha nem is éppen ezen a néven nevezve, hanem a nyilvánosság jellegével elaltva. Nyugoti népeknél gyakran durvább az érzékiség, mint Keleten, ahol olyan nagy a színek világító ereje.

A szép cserkesz leányoknak, Kaukázus élő, érző virágainak, az ideális törekvések iránti fogékonyságukban, az a magasra törő hő vágyuk, mikor van szívüknek a virágfakadása, a kejes érzés mámore ebredez bennük és a vértük tüzesedni kezd, hogy valamely nagyobb hárembe jussanak. Amikor a szerelem sorvasztó titze lopódzik a szívükbe és szövik-fonják gondolataikat, sejtették sincs szegénykének arról, hogy a leszakított virág milyen gyorsan hervad az idegen, zárt légkörben. Sejtették sincs arról, hogy nem a jó mód, hanem a megosztatlan ragaszkodás, egy másik összedobbanó és mindig együtt dobbanó szív szeretete tesz boldogga, akárcsak egy kis mezőgazdaságban, mikor nem kell ezt a szeretetet annyival megosztani, annyival való gyűlölködés mellett. A szerelem csak egy szív mélységébe vebeti be magát egészen. Jóval kevesebb odaadással szerethet a nő, mikor a szeretettnek a szívében vannak mások is. A fájó lelki seb panaszt hallat a fák sűrű közé dugott házak fala közt, mikor a való egyre világosabban bontakozik ki előttük és a zárt szív legeslegmelyéről tör fel a sóhaj.

Áttekinttem a helyzetet a bazárban. Komoly szömlődökűség helyett maradjunk az illatszerek vásarán. Kövessük őket árnyékként, akik még mindig ott vannak az ékszerrel, gyönggyel elborított, bárony szemöldökű kedves vásárlók. Almodozó szemükben költészet. Fényes, vékony orrocskájukat hol az egyik, hol a másik

üvegese fölött hordozzák merő negédből. Csodálatosan finom lehet a szagszervük. Most éppen Siráz*) illatát, a perzsa rózsá lelkét szívják magukba. Annyi van az illatos szerekből, hogy talán ők maguk, az édesen csevegők, gyakran félig gyermekanyák sem tudják minden szépnak, jónak, illatos olajnak, búvölő illatszerek, szagos kenőcsnek és mozdó viznek a nevét, mely itt gazdagon van felhalmozva, mindenhonnan összehordva Kelet szép asszonyainak a számára, hogy tegyék a sok szerrel fényesebbé a szemet igézésre, hogy nyelvtük alatt pilulát forgatva, tegyék kellemetessé a szíjat csókra, puhává a kezet, hajlekonyyá a kart ölelésre, illatarasztóvá a keblet szerelemre. És mennyi még a titkos szerűk, töretlen kezűk, arcuk, testük ápolására, melyekről még egymásnak sem szólnak. Egy-egy szer, családi titkot képez, nemzedékről-nemzedékre száll.

Önként értődik, hogy itt is mindenki szép akar lenni, feltűlni a másikat kecsben, urnó, pórnó egyképen. Mária Teréziáról mondják, hogy himlőhelyeit szemlélve, erre a mondásra ragadtatta magát: „Minden koronámat odaadnám, ha azokkal a régi szépségemet visszazerezhethetném.”

A török szépek annál inkább kívánnak szebbek lenni, mert itt délebben vagyunk, hevesebben ltktet a vér az érben és tüzesebben ragyogók a csillagok... Egynémelyiknek a képe, vászon is kincseket érne. Árulhatnák bazárban. Mégis nincsen olyan szép közöttük, hogy nem akarna még szebb lenni, tetszelegni. Erre (de mekkora) nagy a rátermettségük. Ha a kendőző szerek, szintadó festékek segítségével is. Nekem, alakjának leányos bájával, közöttük legjobban tetszett az a felő kíváncsisággal, tétovázó lassúsággal tipegő, a csoporttól hasonlókép kissé elmaradt, angyalképp, gyermekded természetű másik kicsike, akinek aprók voltak lábai, tündöklő a fogsora, ragyogók a szemei. Valami szépet

*) Siráz, Perziának Farzisztán nevű tartományában van. Rózsaoaj készítéséről híres. Híres még a szép asszonyairól és a granát almáiról. Hafiz perzsa költő itt született.

százzal szaporodik. Hát, tisztelt polgártársak, ez is fogás, ez is korteszésköz! Csalogtatók, csábitók a szavazókat! Jöjjetek, itt a többség! Arra számítanak, hogy sokakat az ekként előre látott bukás szégyenérzete oda vonz! De ne ülünk fel, ne higgyünk. Mi nem jósolunk, mi nem akarunk kiderőszkolni többséget. Szabad választásnál sem a jóslásnak, sem az erőszakoskodásnak nincs helye. De a lap-társ jóslásaival szemben örömmel konstatáljuk, hogy a zászlónk ügye biztos alapokon áll, s nemhogy százával maradjon kisebbségben, hanem a győzelemre épen annyi kilátásunk van, mint nekik. Az ilyen hangzatos jóslások se tántorítják tehát el a választókat. Sőt ellenkezőleg, tömörülünk annál nagyobb lelkesedéssel, kitartással és az igaz ügybe vetett hitünkkel és bizalmunkkal.

Eddig is tapasztalhatta, de ez alkalommal is tapasztalhatja a választóközönség, hogy mi a sajtónak komoly, tárgyilagos fegyvereivel küzdünk. Ezekkel kezdjük meg a harcot s minden görömba támadást ezekkel verünk vissza. Az első pillanatra egyenlőtlenek ezek a fegyverek, mert a lap-társunk moderátval momentán nagyobb hatást lehet elérni. De végeredményében a mi fegyvereink az erősebbek, mert azok az igazság fegyverei.

Kérjük tehát a választópolgárokat, hogy a dobálódzásoknak és hangzatos frázisoknak ne illjenek fel. Hallgassanak meg minket is, mérlegeljenek szabadon, tárgyilagosan s azután hozzánk csatlakozva, biztassák, buzdítsák egymást:

„Csak előre!”

Választási mozgalmak.

A hódásági kerületből. Mint lapunkat értesítik, dr. Molnár Károly, a hódásági kerület képviselője volt országgyűlési képviselője a jelöltségtől visszalépett. Visszalépésének indoka súlyos természetű megbetegedése, mely őt a harc közepette kerületében érte: ágyban fekvő beteg és így a harc izgalmait egészsége nem bírja ki. A kerületben mely szomorúságot okozott ezen hír, mert dr. Molnár hívei a legjobb és legalaposabb kilátásoknak nézhetek elé, sőt a győzelmet is biztosra vették.

U-Morovicáról kapjuk az első tudósítást egy szocialista képviselőjelölt programbeszédéről. Tudósítunk a következőket írja: Schreier Bela fővárosi iparos vasárnap tartotta meg szocialista jelű programbeszédét mintegy ezer főtől hallgatóság előtt. Másfél óráig tartott beszédében sok mindenfele badarságot mondott el, úgy hogy hallgatói, kik közt alig volt választó, folytonosan kinevettek. Mint halljuk, O-Kanisán is fellep. Ugy látszik, hogy inkább szocialis tanok hirdetője, mint képviselőjelölt.

A rigyicai kerülethez tartozó Gakova községből irják lapunknak: Széll Kálmán miniszterelnök Latinovits Pál jelöltetése alkalmából Lollok Alajos pártelnöknek üdvözlő tavrara a választókerület szabadalvú pártja nevében hoztam intézett üdvözlő tavrara. Törhetlen elvűségű kifejezése reményt nyújt zászlónk diadalára. Fogadják öszinte és meleg köszönetemet. Széll. — Podmaniczky baró is meleghangu tavrartot küldött az üdvözlésre.

A verbászi kerületben dr. Hadzsy János, a kitérő orvosnak partja nagy és hatalmas. A kerület jelöltje nagygyűlésen mintegy hatszaz választója jelent meg. Programbeszédet is elmondotta mar és Széll Kálmán miniszterelnököt tavrartat üdvözölték. Szó volt e kerületben Karman Lajos jelöléséről is. Ez azonban a következő sürgönyt küldte oda: Kovalszky Lajos pártelnök, Uj Verbász. Mely halával és köszönettel fogadtam az ujverbászi választókerület szabadalvú pártjának ir-

igetek vagy vehettek neki, mert az ifju lányos öröm laza, virgá, rózsát vont az arcára. Az a bizonyos zománc es himpor, mely az ifju teremtesek legszebb ékessege, mint bany a gyűlöletön, megvolt ennek is az erintetlen tisztasagan. Egy kis öntudatlan kacérság mégis játszott az abraozatlan. Mikor elmaradást észrevette, mint gazella iramodott a többi után hegyes orru kis cipőjében, mely a mester műhelyet dícséri. Nem örök a leányokat ívgeharang alatt, mégis megbecsülük magukat. Sok nemzetnek a leányai tanulhatnak tőlük erkölcsöt. Ceda alig akad közöltük.

A női arca kent sokféle színt látva, néztlük csak mi is szét a rózsaszín patikájában, hiszen mi is igértünk Keletről hozni rózsaszín, nem közönséges illatszert.

Illatos anyag a szemöld és pillaszőr festésere. Henna a körmekek kipirosítására. Jó hogy ez az utóbbi rossz szokás kezd mar mulni divatjat. Rozsa, szegfű, jaszmin, ibolya, gyöngyvírág, balzsam, hyacint illata van szappanba szoritva, kenőcsnek tegelybe keverve. Mindenről jonak hirdetik azokat, elosztatják a rancokat, rugalmasságot adnak a petyhüdt, elernyedt idegeknek. Nem olyan aranybetű ekítésű a feliratuk, mint a mi illatszertaraink ívegein (az emberi hinsag meg van minden szélessegi és hosszúsági fog alatt), de hiszem, tartalmasabb ezeknek az ívegeknek tartalma. Arabia, Egyiptom, Sziria szolgáltatja a legtöbbet. Mondanom sem kell, hogy valamennyi irtalmatlannak van hirdetve. Veszik, viszik a nők a bazilikommal, mentával. Kelet bűzében valoban győgszerre válnak az illatok, kedveltek az illatos füstölök. Vettünk mi is könnyen elrakható, hosszú, keskeny ívegek hajszalnyi csővében rózsaszín illatot. Kínos ér a kalmárnak az a gondosan őrözött edénykéje, melyből sokszorosítja Siráz és Kazanlik*) rózsáliget termekeiből a rózsá lelkét, a mindenkinek kedves, edes illatot.

*) Kazanlik, város Ruméliában. Tulovszko-polye nevű síkságán sok rózsá terem, melyekből a rózsaszín készüti.

nyomban nyilvánult bizalmát. Miután azonban arról is értesültem, hogy a szabadalvú párt egy része más jelölt személyében is állapotodott meg és miután főtörökvésem mindig oda irányult, a szabadalvú párt egységét minden körülmények között főtartani, melyet ekkép megbontani nem kívánok, mert személyi harcot folytatni nem akarok: a szabadalvú párt egységének megóvása s a választókerület nyugalma és békeje érdekében, a fölajánlott jelöltséget — bar a kerületből nyert értesülésem szerint a győzelem biztos kilátásával mehetünk volna a választási küzdelembe — nagy sajnálattal el nem fogadhatom. Legyetek meggyőződve, hogy az irányomban oly fényesen megnyilvánult bizalmát, az engem ért nagy csapás mellett, drága és felejtetlen emlékeim közé fogom sorozni és az mely bánatomban is magasztos vigasztomul szolgál. Kérlek, kegyeskedjél soha meg nem szűnő halálmat és köszönetemet elvbarátainkkal is közölni. Karman Lajos.

Mint újabb értesültem, dr. Recsei Ede bacs-kulai ügyvéd is föllep e kerületben szabadalvú párti programmal.

Az apatini kerületben — mint lapunknak irják — dr. Kek Lajos apatini ügyvéd is fellepett néppárti programmal.

Torzsáról irják lapunknak: Dr. Kemény Miklós most tartotta meg programbeszédét, a párt elveit németül kifejtve a községbaza udvarán. Helybeli hívei handérrummal és hosszú kocsisorral várták a kucurai határon es üdvözlésekkel meg zenével fogadták, melyet elutazása előtt a szabad eg alatt megköszönt és fogadta, akár gyöz, akár bukik, hogy bizalommal forduljanak hozzá — szükség esetén.

Az ó-becei kerületből irják lapunknak: A sok jelölt mellett most má minden vasarnapra jut programbeszéd. Mult vasárnap dr. Grünbaum Pál ügyvéd tartotta meg programbeszédét. A községi vendéglő nagyterme szorongásig megtelt szabadalvú polgárokkal, a mikor is a gyűlést dr. Tripolszky János nagybírtokos nyitotta meg, röviden felsorolva az eddigi jelölteket és jelezve, hogy a plakátokon aláirt végrehajto bizottság dr. Grünbaum Pált jelölte képviselőnek. A feltűró hatalmas éljenzés után elnöknek ajánlotta Vissy Károly kir. közjegyzőt, ki elfoglalva az elnöki helyet, bizottságot kért kiküldeni a jelölteket. Mig a bizottság odajárt, azalatt elnök felolvasta a végrehajto bizottságot. Elnök lett: Vissy Károly kir. közjegyző. Tarselőkök: Gombos Bela, Gerber Nandor, Nagy Ferenc csongorádi, Pankovits Otó, dr. Tripolszky János, Zóter Andor. Azonkívül lett választva 100 tagu végrehajto bizottság. A jelöltet megerkezteték zajos eljen fogadta, amely után elmondta programbeszédét. Nagy figyelemmel hallgatták a választók a tartalmas és hévvel előadott beszédet s bár az ellenpartból minduntalan felhangzó bántó larma, mesterségesen felszórt zaj némileg zavarólag hatott is, de azért a nagygyűlés a beszéd végeztével nagy helyeslésben tört ki. Ezután elnök felolvasta az üdvözlő tavrartokat és ezzel a gyűlés véget ért. — Ugyancsak vasárnap 8 óra után a páceteren, a Szabadság szobor mellett tartotta meg Popovits Pantó szabadalvú párti jelölt magyar és szerb nyelven programbeszédét nagy tetszés és éljenzés mellett. — Szombaton Radovanovits György szinten szabadalvú párti tartotta meg nagy tetszéssel fogadott programbeszédét magyar és szerb nyelven. — Tegnapelőtt a községi nagygyűlésen dr. Terék József Ugron-párti jelölt tartott programbeszédet. — Ezeket kivül még nemzetiségi párti jelölt is van dr. Malesevit István személyében.

O Beceiről vettük a következő sürgönyt:

O Bece, szeptember 23. Temerinben az ó becei választó-kerület Széll párti képviselőjelöltjét Szűcs Jánost vasárnap diadalmenettel fogadták és ezernyi ember előtt nagy tetszéssel mondotta el beszédét. A kerület magyarsága Szűcs mellett tömörül teljesen.

Zenta város eddigi képviselője Kovács Pál vasárnap delután tartotta beszámolóját és egyuttal programbeszédét nagyszámu választó közönség előtt. Horánszky Nándor meleghangu tavrartban üdvözölte Kovács Pált. Ugyancsak vasárnap delután tartotta programbeszédét Bartha Miklós, az Ugron-párt jelöltje. Bartha tagadta, hogy néppárti volna, mert ő a politikában nem keresi a vallást.

A kulpini kerület két izben volt országgyűlési képviselője, dr. Ivanovits Iván egészségi tekintetből a jelen alkalommal mandátumot nem vállal. Ez az elhatározás politikai körökben annál élénkebb sajnálkozást keltett, mert dr. Ivanovits Iván, aki a kulpini kerületet tíz évig képviselte, szerb nemzetisége mellett a magyar állampolgárnak mindig lelkes híve volt s ezt nehéz körülmények között is behizonyította. Ismeretes, hogy a szerbek karlócai nagygyűlése anatemával sújtotta azokat a képviselőket, akik a polgári hazaságot megszavazták, köztük Ivanovits Ivánt is; s többi képviselőt lassankint visszafogadták azután, de Ivanovits mint intranzigens szabadalvú, mind e mai napig kiközösítve maradt. — De másrészt igaz örömet kelt, hogy Ivanovits utóda a kerületben szinten egy hazafias és minden izében korrek, munkas ember lesz: Michailovits Kornél, kit a kerületben igen szeretnek s kinek egyhangu választása most már bizonyos.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA“

XXIV. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 kor.
Fél évre	6 kor.
Negyed évre	3 kor.
Néptanítók számára:	
Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.

Előfizetési pénzék **Bittermann Nándor** és fia könyv- és könyvnyomdájába küldendők.

A „Bácska“ szerkesztősege és kiadóhivatala.

H i r e k.

A király köszönete. Széll Kálmán miniszterelnök a következő leiratot intézte vármegyénk törvényhatóságához:

Ő császári és apostoli királyi Felsége a Veszprém és Baranya vármegyék területén a közelmúlt napokban tartott hadgyakorlatok befejeztével, nekem szóbelileg a legkegyesebben meghagyni méltóztatott, hogy a vármegye t. közönsége loyaltitásának ama megnyilatkozásáért, hogy Őfelsége legmagasabb színe előtt küldöttségileg legalázatosabb hódolatát mutatta be, Őfelsége legmagasabb meglegedését és köszönetét fejezem ki.

Kiváló örömmre szolgál ezen legmagasabb meghagyásnak ezennel megfelelni.

Budapest, 1901. szeptember 20.

Széll s. k.

Hasonló leiratot kapott Zombor város törvényhatósága is.

Személyi hír. Gromon Dezső honvédelmi miniszteri államtitkár szerdán városunkba érkezett és Kárcson Gyula vármegyei kormányzó alispán vendége volt. Az államtitkár tegnap a tovarisovai választókerületbe utazott, hol mint képviselőjelöltet nagy ovációkkal fogják fogadni.

Személyi hír. Fabinyi Ferenc, a szegedi kir. tábla elnöke ma egy heti itt időzése után elhagyta városunkat. Az elnök ur beható vizsgálata tárgyává tette a kir. törvényszék egész ügykezelését, valamint az igazság kiszolgáltatásának szakzeri irányát és Gózdú Elek törvényszéki elnöknek, valamint a bírói karnek a kitérő vezetésért és odaadó munkásságért teljes elismerést fejezte ki.

Kinevezés. A honvédelmi miniszter Gazda Lajos honvédszázadosat a zombori VI. népfelkelő ügyosztály vezetőjévé nevezte ki.

Istentisztelet. Az ág. evang. keresztyén híveknek tudomására hozzuk, hogy folyó hó 29-én istentisztelet fog tartatni, melyre a hívek meghívatauk. Gertinger Pál felügyelő, Korossy Emil lelkes.

Athelyezés. A honvédelmi miniszter Ormai Ferencet, a zombori VI. népfelkelő ügyosztály századosát hasonló minőségben Kolozsvara helyezte át.

A választási elnök. Az országgyűlési képviselőválasztásoknál a legfontosabb és a legnagyobb felelősséggel járó állása a választási elnöknek van. Az ő lésséggel járó állása a választási elnöknek van. Az ő törvényszerű eljárásukon alapul első sorban a választás érvényessége. A választási elnök kötelesegeit és teendőit Zombor város központi választmánya szeptember hó 21-én tartott ülésében hozott határozatával utasításba foglalta. A kiváló szakismerettel és a választási törvény minden intézkedésére és rendelkezésére részletesen kiterjedkedő magyarazó utasítás Latinovits Szaniszló városi választó, a központi választmánya győzőjének kiváló tudását és ügyes tollat dícséri.

Épül az újtemplom. Az újtemplom építésének munkája serényen folyik. A templomnak hatalmas északi oldalfala már teljesen kész. A hátsó tetőn jobbról és balról felépült már két nagy toronyyszerű terrasz két hatalmas kereszttel. Ezeknek egyikét a mult héten a szélvihar ledöntötte, a kereszt azonban nem esett le a földre, hanem megakadt a terrasz oldalfalában. Vig notászó mellett dolgoznak a kőművesek és badogosok és ugylátszik a választási laz még oda a magasba is feljutott. Ott is két párt van a munkások közt, mint itt lenn a városban a választók között, mindegyik a maga jelöltjét élteit és hangos kurjongatásuk messzemesse elhallatszik. Tegnapelőtt a templom déli oldal falának vakolását kezdtek meg és ha így halad a munka és továbbra is ilyen szép verőfényes őszi időjárás lesz, nemsokára elkészül a templom külseje. Akkor a belső rész kerül sorra. A templom padlója a budapesti kerámit gyár elsőrendű kitérő minőségű kerámit tégláival lesz kirakva, a melyeket ifj. Heindlboffer derék, törekvő fiatal kereskedőnk szállított. Az újtemplom most már elvesztette rom jeleget és már az eddigi epitesből is látszik, hogy szép hatalmas arányu, stilszerű háza lesz Istennek. Rom állapotában mindenki, a ki látta, gunyosan emlékezett meg az építési stýlról. A járó-kelő közönségnek igazán nagy lelki gyönyörűsége van az új templom építésében és különösen a szállasokról beránduló „bunyók“ nézetek örökkémozgó munka lefolyását.

Közigazgatási bizottsági ülés. Zombor város közigazgatási bizottsága október hó 5-én delután 3 órakor a törvényhatósági tanácskozási teremben ülést tart.

Réunion. A löverseny napján október hó 13-án rendezendő réunionra nagyban készül az egész megyei intelligencia. A rendezőség lázas munkát fejt ki a meghívók széjjelküldése körül és már is 1500 meghívó lett elküldve, még 1000 meghívó lesz kibocsátva és széjjelküldve, úgy hogy e hó 30-áig ezen nehéz munka is be lesz fejezve. Nem lehet csodálkozni azon, ha a meghívók ilyen tömeges szétküldésénél itt-ott egy kis tévedés is előfordul; könnyen előfordulhat, hogy egyesek nem kaptak meghívót, de különösen lehetséges, hogy a postán is egy-két meghívó elkallódik, azért kéri a rendezőség az illetőket, akik tévedésből meghívót nem kaptak és igényt tartanak rá, sziveskedjenek a rendező bizottság titkárához Konyovits Antalhoz fordulni.

Házasság. Dr. Czirfusz Dezső san-remói és stoóazi főorvos, a Ferenc József-rend lovagja, san-remói cs. és kir. alkonzul, boldogemlékű néhai Czirfusz Ferenc kir. tanácsos, volt vármegyei tanfelügyelőnek fia nőtül vette Giovanelli Dóra grófnót.

Az állami tisztviselőknök Budapestén a napokban megtartott népes kongresszusa Dömötör Pal kir. itelő táblai bírót, a zombori kir. járásbírósg nagyeredmű vezetőjét titkárrá; Bárczy Iván zombori kir. pénzügyigazgatósági titkárt pedig jegyzővé választotta meg. A zombori állami tisztviselők küldötteinék ezen kitérteése a tisztviselői körökben általános örömet keltett.

Zászlóerdő.

rostunkban megkezd minden második ház erkélyéről az illető trikolorok lengenek. Korteszéskedeket átal tengernyi zászlót — menő számban, meg város belterületén és emeletes bakokról Bizony a külvárosok lokfaláról majduem és subancok itt is mert egyik, a másit külvárosokban nagy akadt egy neveltes az éjszaka sötétjében és felriasztotta a Sétaközben meg egy városban egy házról kitűzve, egy másik ember, hogy az egy két lakó van és meg így van. Mindket a polgártárs lakja és donképen, melyik hol egyik napon az zászlóira lengett. Ez arra, hogy közönségtünnepeink: a kir. tünnepeit, március zászlóerdőnek kellett ezen tünnepeink hazakon csak itt tünnepeit.

A bor. A vasárnap — mint újtemplom javára városi színházban. annak a helyreigaz valamint lapunknak. Ugyanis a zartszék-je a 3—6. sorban 1 k. 20 fil., a 9—10. sor valthatók Kollar Józ

Orvosszöve

Bodrog vármegyei datja, hogy az ős folyó hó 15-e helyet megtartva.

Eljegyzés.

Somogy Margit és 1901. szeptember 10

Negy évizse

Schulhof Lipót ó no 1-80 napjan fili meg Ezen alkalomból ugy anyai együttesen 1 öszlűve, de lankad hitvasat, melynek derek honpolgár ne

A Stebner

alapítványt folytatandó és evé tündj állás tisedés jából f. évi október ösztöndíj elnyeresése gimnazium jó elon tanuloja. A pályázó családhol leszarmoz meg pedig elsősorú Blumenthal család. A pályázni szaudék iskolai tanév siker nyitványnyal, keres nyal felszerelt és által láttamozott k tanácsnal annál is banyosan felszerelt fognak.

Esküvő.

biró nőtül vette Wil Mibály mohasi rev Szinkovits Károly Vargha Varga Zsig voltak: Németb Nagy Arpad löse.

Nemzetköz

miniszter az osztr körtöleg megengedte lozat a magyar-osz

Agarászve

agarász egyet! nov tartja ez évi versn Baes-Bodrog meg korona értékben. 24-én: a Baes-Bod versenye. I. díj 10 Nevezesek a titká 2-án éjjeli 12 óra A versenyeken a l versenyszabályai z

Ertesites.

pesítői vizsgái Sze órakor fognak meg lyisegeiben (Mars- felszerelve 6—10 kir. iparfelügyelőse

Vasuti elő

reskedelemügyi m vasuti előmunkái resce építési vállalk Bajmok állomasat cáig vezetőde re érdekű vasutvonala építési vállalkozón érdekű vasut Hódás nagyközseggé vezet vasutvonala.

Felvétel a

babakepző intézetu folyamra való beira A felvételnem segí, erkölcsi és or

Zászlóerdő. Mióta a választási mozgalmak városunkban megkezdődtek — ugyszólván — majdnem minden második házban tetejéről, homlokfaláról, vagy erkélyéről az illető házlakók pártállását hirdető nemzeti trikolorok lengenek mindenfelé. Régi követválasztási korteskedéseket átélő öreg urak ámulva látják ezt a sok tengernyi zászlót — mondják, hogy ily nagy százakra menő számban, még sobasem lengtek városunkban. A város belterületén békésen lengenek a magas földszinti és emeletes házakról, ezekhez nem férhet a pártúh. Bizony a külvarosunkban, hol az alacsony házak homlokfaláról majdnem a földig érnek — az inas gyerekek és szubancok itt is megmutatják — ki milyen párti — mert egyik, a másik pártinak a zászlóját ronsolja. A külvarosokban nagyon sok ronsolt zászló lobog. Sőt akadt egy neveletlen gyerkőc — állítólag diák — ki az éjszaka sötétjében puskából lőtt az ellenfél lobogóira és felriasztotta a nyugodtan alvó békés választókat. Sétálközben még egy különös dolgot láttunk. A felsővárosban egy házban mind a három jelölt lobogója van kitűzve, egy másik házban pedig kettő. Azt hinné az ember, hogy az egyik házban három, a másik házban két lakó van és mindegyik más-más pártállású. De nem így van. Mindkét házban maga a tulajdonos választó polgártárs lakja és így valóságos rebusz, hogy tulajdonképpen, melyik pártnak a hive. Van azért olyan is, hol egyik napon az egyik, másnap már a másik jelölt zászlója lengett. Ez a sok zászló alkalmat ad nekünk arra, hogy közönségünk figyelmébe ajánljuk nemzeti ünnepeinket: a király születése napját, Szent István ünnepeit, március tizenötödikét. Ezen az ünnepeken ily zászlóerdőnek kellene lengeni városunkban, mert bizony ezen ünnepeinken a középületeket kivéve, a magánházakon csak itt-ott hirdeti nemzeti lobogó a nemzeti ünnepet.

A bor. A zombori iparos dalárda f. hó 29-én, vasárnap — mint már jeleztük — felerészben az épülő újtemplom javára műkedvelői színelőadást rendez a városi színházban. Ezen hírből folyólag felkértünk annak a helyreigazítására, hogy úgy a színpadokon, valamint lapunkban is a helyarák tévesen lettek kiírva. Ugyanis a zartszék-jegyek nem az első két sorban, hanem a 3—6. sorban 1 kor. 60 fill., a 7—8. sorban 1 kor. 20 fill., a 9—10. sorban pedig 1 kor. — Jegyek előre válthatók Kollár József könyvkereskedésében.

Orvosszövetségi kongresszus. A Bács-Bodrogh vármegyei orvosi fiókszövetség elnöksége tudatja, hogy az országos orvos-szövetségi kongresszus folyó hó 15-e helyett folyó hó 29-én lesz Budapesten megtartva.

Eljegyzés. Vettük a következő nászjelentést: Somogy Margit és dr. Poór Ernő jegyesek. Csurgó, 1901. szeptember hóban.

Negy évtized a tanügy szolgálatában. Schulhof Lipót ómoroviciai izr. tanító f. évi október 1-ő napján teli meg tanításkodásának 40 ik évfordulóját. Ezen alkalomból úgy hitközsége, valamint több tanítványai együttesen ünneplik a jubileumot, ki bár megöszülve, de lankadatlan buzgalommal teljesíti nehez hivatását, melynek szolgálatában állva már oly sok derek honpolgárt nevelt e hazának.

A Stebler-Blumenthal-féle ösztöndíj-alapítványnál az 1901—1902. iskolai tanév végével folyosítandó és évi 50 koronával javadalmazandó ösztöndíj állás tisedésben lévén, ezen állás elnyerése céljából f. évi október hó 25-éig pályázat nyitattunk. Az ösztöndíj elnyeréséért pályázhatik a zombori állami fő gimnázium jó előmenetelű, szegénysorsú rom. kath. tanulója. A pályázók közül a Stebler vagy Blumenthal családból leszármazottak hasonló minősítvény esetén, még pedig elsősorban a Stebler, másodsorban pedig a Blumenthal család gyermekei előnyben részesítettek. A pályázni szándékozók kötelesek a lefolyt 1900—1901. iskolai tanév sikeres bevégzését igazoló iskolai bizonyítvánnyal, keresztlevelet és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt és a zombori főgimnáziumi igazgatóság által látalmazott kérvényüket a fenti határidőig a városi tanácsnál annál is inkább benyújtani, mert később és hiányosan felszerelt kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Esküvő. Margittai Valér dr. apatini kir. aljárásbíró nőül vette Wilfinger Melánia kisasszonyt, Wilfinger Mihály mohacsi revkapitány leányát. A polgári kötet Szinkovits Károly főszolgabíró végezte, az egyházi áldást Vargha Varga Zsigmond adta a fiatal párra. Násznagyok voltak: Németh Lipót főhercegi uradalmi ügyész és Nagy Árpád löseki ügyvéd.

Nemzetközi telefon. A kereskedelemügyi miniszter az osztrák kereskedelemügyi miniszterrel egy-értelmű megengedte, hogy a Bács-Bodrogh vármegyei területre a magyar-osztrák csereforgalomba bevonassék.

Agarászverseny. „A Bács-Bodrogh megyei agarász-egylet“ november hó 3-án és 24-én Zomborban tartja ez évi versenyét. November hó 3-án: verseny „a Bács-Bodrogh megyei agarász-egylet“ vándordíjára (2500 korona értékben). Védő: Fernbach Károly. November hó 24-én: „a Bács-Bodrogh megyei agarász-egylet“ billikom versenyé. I. díj 1000 kor. értékben; II. díj ezüst serleg. Nevezések a titkár címére Szabadkára küldendők nov. 2-án éjjeli 12 óráig, illetőleg nov. 23-án éjjeli 12 óráig. A versenyeken „a Bács-Bodrogh megyei agarász-egylet“ versenyszabályai a mérvadóak.

Értesítés. A gőzgépközlekedés és kázanfűtők képesítői vizsgái Szegeden október hó 25-én délelőtt 9 órákor fognak megtartani a fa- és fémipar iskola helyiségeiben (Mars-tér). A vizsgálati kérvények kellően felszerelve 6—10 nappal előbb küldendők be a kerületi kir. iparfelügyelőséghez (Szilágyi-utca 1. sz.)

Vasuti előmenekülési engedélyek. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter legutóbb a következő vasuti előmenekülési engedélyeket adta ki: Réthey Ferenc építési vállalkozónak, a magy. kir. államvasutak Bajmók állomásától Pácsér közseg irányában O-Moroviciáig vezetendő rendszeres nyomatávu gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonatra; továbbá ugyancsak Réthey Ferenc építési vállalkozónak a baja—zombor—újvidéki helyi érdekű vasut Hódságh, esetleg Parabuty állomástól Bács nagyközsegig vezetendő rendszeres nyomatávu helyi érdekű vasutvonatra.

Felvétel a bábaképzőbe. A szegedi m. kir. bábaképző intézetnél a legközelebbi magyar-német tanfolyamra való beiratások október 1-től 10 ig tartanak. A felvételnél bemutatandó okiratok: keresztlevelet, illetőségi, erkölcsi és orvosi bizonyítvány.

Magyar óvoda Tiszakálmánfalván. Most ünnepelelt évfordulóját annak, hogy közönségünkben magán kisedővoda nyílt meg, melynek vezetését Ramthur Angéla okleveles kisedővónó vállalta magára. Egy év lefolyása alatt elért eredményt mutatta be tebát most a közseg közönségének — mintegy 80 tanítványával — de leginkább azon szülőknek, akik apró kisedőkeiket reabizták, hogy zsenge elméjük bajnalának kezdetén az ő szakavatottságával fejlessze a jövő nemzedéket. Évközben ugyan már két ízben láttuk az ő kiváló szorgalmának és nemes ügyszeretetének szép jelét az egyes alkalmakkor bemutatott kisedővónóai ünnepeleknél, de a mai napon az ő évi működésének teljes sikerét mutatta be és őszinte szívből gratulálunk neki fáradszatlan szorgalmáért, melylyel a kisedők szellemi kiképzésének eredményét a nyilvánosság előtt ily szép sikerrel tükrözte előnk. Megható látvány volt az, midőn a 3—6 éves kisedők tanulmányait előadták. Varga Etelka nevű kis lányka üdvözölte a vendégkoszorút szép kis szónoklattal és ezután sorba mindegyik szebbnél-szebben szavaltak el egyet-mást a jól betanult versekből, tisztán csengő és érthető hangon elmondván mindazt, amit tudtak és tanultak; — itt különösen kitűntek Balogh Bertuska és Ilonka íkerestvérek párbeszédekkel, Reicz Margitka csinos kis verseskét szavalt lendülettel és Weninger Misike barci riadójának, Menhardt Lacika s Heinz Péter szép kis verseik elszavalásával, zamatos előadásaikkal és tiszta kiejtésükkel tették élvezetessé az ünnepelet. Bámulatos volt, hogy azok a kisedők mely érthetően adták elő mondókájukat és itt ki kell emelni ama szivós kitarást, melylyel az óvónó a német ajku kisedőket édes magyar hazánk nyelvében oly rövid idő alatt beoktatta. A kisedőknek nagy része egy év előtt még csak hallásból ismerte a magyar nyelvet és most egy év lefolyása után tisztán, érthetően beszélnek és többféle verset tanultak be, azokat szépen, tiszta zamatos magyar kiejtéssel szavalták el a közönség és a szülők előtt. A dícséret méltán megérdemli, hogy a nem magyar ajku gyermekeknek a magyar nyelvbeni oktatását tüzte ki egyik legfő feladatának és itt mondhatni: igyekezését szép siker koronázta, miáltal elévülhetlen érdemeket szerzett közönségünkben. A verselések és szavaltatok szép lefolyása után következett a dal-füzerke; a kis csengő szópán hangok és édesen csicsérgő ajkuk egyszerre átváltak dalosokká és egy útemre megkezdtek a szép énekeket, miáltal a jelenlévők szívet egészen elbájolták s oly összhangzatosan, oly szivretően énekeltek, hogy dícséretére válik a mester óvónónek. A kis pacsirták daloskájának befejezése után a kisedők elővették saját készítményű házi iparikkéiket, melyeket a jó szülőknek és tisztelt vendégeknek bemutatnak. Hogy azok a kis kezeskék mire képesek ügyes vezetés mellett, bámolni való volt. Azok a sokféle íci-pici tárgyak, mindmennyi korrektül kidolgozott és jelentőseggel bíró munkácskák voltak, melyek nagy ügybuzgalomnak tanujelét adták. Az előadás befejezését Kovács Viktória 6 éves kis lányka tolmácsolta aki egyszerűen szép szavakkal buszított el az óvodától néhány pajtásával — iskolakötelek sorba lépven — az óvoda kedves falainak „Isten hozzádot“ rebegett. Ezekután a jószívűségében is szép példát mutató Ramthur Angéla óvónó a kisedőket kedves kis uszonnal lepte meg, melyet a „kicsikék bada“ ugyancsak jó étvágygyal fogyasztott el a jól végzett munka után.

Párbaj. Sulyos kimenetelű karpárbaj folyt le e hó 18-án Újvidéken a 6. pályagredzr laktanyájában ifj. Szemző Gyula és Hama utászhadnagy között, melyben ez utóbbi jobb alkarrj veszedelmes sebet kapott. A párbaj oka — mely után a felek kibekültek — összeszóalkozás volt.

Az apóskok. A bács-doroszlói polgári kaszinó új helyiségének megnyitása alkalmából folyó évi október hó 5-én, szombatn színelőadással egybekötött táncvigalmat rendez. Színe kertl: „Az apóskok“, Gabányi Árpád 3 felvonásos vígjátéka a következő szereposztással: Bogyai Farkas — Gálk István. Pali, Farkas, gyermekei — Wittman Fábán és Csinesek Bela. Felvinczi Eduard — Pastyik Elek. Laura, Margit, leányai — Gaiszt Sziduska és Aschenbriur Vilma. Juliska — Roheim Frida. Zab Feri — Bodó Andor. Dr. Gátr Elek — Völgyi József. Erzsi, szobaleány — Loschitz Riza. Zsuzsi, szobaleány — Guttman Szerén. Színhely: Bogyai háza. Idő: jelenkor.

Kétszer is nyit . . . Rémről írják: Nálunk beteljesedett: kétszer is nyit az akáca virága. Közsegünkben az akácok, a gyttmölcsfák, leginkább az almafák több szőlőben teljes pompájukban virágoznak, ugy annyira, hogy még tavasszal sem lehet rajtuk több virágot látni. Azt mondják hosszú ősz lesz.

Az adók kíméletes behajtása. A pénzügyminiszter leirt az összes pénzügyigazgatóságokhoz azíránt, hogy az adót emberszeretettel, kímélettel hajtsák be és derűre-borúra ne dobóják el a szegény ember vankosát. A leirat azt mondja, hogy a mostani rossz közgazdasági év amugy is sulyosan érinti a nép megélhetési viszonyait. Szükséges ezért, hogy a korábbi miniszteri rendelet, mely sítregeti az eskzekuciót, hatályon kívül helyeztessék. A pénzügyminiszter azt is meghagyja a pénzügyigazgatóságoknak, hogy az adóbehajtásnál nemcsak kímélettel és emberszeretettel, de a legvégső esetben is tapintattal járjanak el.

Postautalványok földása. F. évi augusztus hó 31-én 46. számú posta- és távirarendetetek tárában megjelent 31,384 számú miniszteri rendelettel lényegileg alábbi változás állott be a postautalványok felvételii szolgálatában. F. évi október hó 1-től kezdve csakis a szorosan vett belföldi (magyar és horvát-szlavonorsági) forgalomban váltott postautalványokat szabad rózsaszínű úrlapon kiállítani, míg ellenben a külföldre (ideértve Ausztriát és a megszállott tartományokat is, Bosznia-Hercegovina) szóló postautalványokhoz a sárgaszínű (nemzetközi) úrlapot kell használni. A külföldre szóló sárga postautalványok cimiratában ezentul a rendeltetési ország nevét is ki kell a feladónak írni. A jegyzékkel feladó felek, a belföldre és külföldre szóló postautalványokat külön-külön jegyzékbe foglalva hozzák postára.

Tíz. Torzsáról írják lapunknak: Folyó hó 23-án hajnali három óra után Wikert Lajos gazda udvarán egy nagy kadal kender gyult ki, mely a nagy szélről is szitva leégett. Allítólag gynyjogtatás esete forog fenn. **Országos vásár.** Bács Topolyán folyó hó 29-én és 30-án országos vásár lesz. Egészséges állatok felhajtása meg van engedve.

Tanfelügyelők iskolalátogatása. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter a tanfelügyelőkhöz rendelet intézett, melyben megköveteli, mintán ezidőszent a tanfelügyelői utiatalányok tetemes emelésével az utazások fedezeti nehézségei elbáritattak, hogy a tanfelügyelőség a felügyeletére bízott minden iskolát évenként legalább egyszer meglátogassa. Az iskolalátogatások végrehajtásában azon követelményeknek kell előtérbe lépniök, hogy azok a népszkolai élet valóságos vezető és irányító tényezőivé váljanak és amily mértékben az irodai felesleges munka apasztására kell vezetniök.

Jóteköny egyletek összeírása. Széll Kálmán belügyminiszter a közelmúltban puritálók akciót indított a fővárosban és vidéken folszaporított és a jótekönyiség érdekében működő egyesületek között. A belügyminiszter több kiküldöttje tart most is vizsgálatot az ország több vidékén a jótekönyisági intézetek ügyében. Most a belügyminiszter rendeletet küldött a törvényhatóságokhoz ezen jótekönyisági egyletek összeírása ügyében, hogy teljes és hű képét nyerve az országban működő jótekönyisági egyletek vagyoni és egyéb viszonyainak.

Őszi újdonságok. Őszi és teli női ruba kelmékben újonnan beszerzett nagy választékot tart rak-táron a „Párisi Áruház.“ A bécsi és budapesti legutolsó divat legszebb újdonságai kaphatók ott. A „Párisi Áruház“ mai számunkban közölt hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Gyilkos orgazda. Még a mult hónapokban történt, hogy Punner Ferenc szeghegyi lakostól elloptak két lovat. Punner azóta mindenfelé kereste jószágát, míg végre a mult héten bizalmas uton arról értesült, hogy a lovai Hegyesen vannak elrejtve Marits Gáspár odaváló lakosnál. Punner elutazott Hegyésre, de nagy volt a meglepetése, a mikor arról értesült, hogy Marits ott egyike a leggazdagabb embereknek, ennél fogva alig merre binni, hogy az ő lovai ott legyenek. Punner mindennek dacára alkalmat vett magának, hogy meggyőződést szerezzen, vajjon az ő lovai vannak-e Marits istállójában, a mi a déli itatás alkalmával sikerült. Punner akkor bement Maritshoz, hogy megtekintse a lovakat. A mint az istállóba belépett s kijelentette, hogy mi célból jött, Marits vasvillát kapott fel s azzal támadt Punnert, kit addig vert fejbe, míg az eszméletét veszte elesett. Punner javszékélesét meghallotta Szladek József, a ki a község házára futott jelenteni az esetet, a honnan a rendőrmester ment a helyszínre s Punnert vérebén fettegve találta, de kihallgatni nem tudta, mert Marits őt is megtámadta. Az őrmester aztán két fegyveres rendőrrel ment Maritshoz, a kit csak nagy kútdelem után sikerült letartóztatni. Punnert orvosi ápolás alá vették. Mindennek dacára még azon éjjel meghalt. Maritsról kiderült, hogy a legveszedelmesebb orgazdak egyike, a ki évek óta lopott lovakkal kereskedett s ebből gazdagodott meg. Marits a községi börtönben öngyilkosságot akart elkövetni, de idejekorán észrevették s megakadályozták. Mikor pedig a csendőrök érte jöttek, az egyik csendőr kezéből a fegyvert ki akarta ragadni, de ebben a másik csendőr egy szuronydűfessel megakadályozta. A veszedelmes embert sulyosan sérülve szállították be a törvényszékhez.

Megbokrosodott lovak. Majláth András ómoroviciai gazdaember hasonnemű fia f. hó 21-én délután a „Götl Testvérek“ cseréj és téglaegetője mellett levő földjére hajtott, hogy berét kaszáljon. Alig kezdett a munkához, az előtte mintegy öt lépésnyi távolságban álló telivérek a kasza villanasától megijedve őrtl futásnak eredtek. Majláthot a kocsi első löcse oly szerencsétlenül ütötte el, hogy a hátsó kerék mindkét lábaféjen keresztülment. Hajmeresztő látvány volt, a mint a megbokrosodott telivérek behelyként ragadták magukkal a kocsi és éppen abba a szűk közbe fordultak be, a hol két kocsi csak nagy ügyvel bajjal kerülhet ki egymást és a hol allandóan apró gyermekek szaladgálnak. Bizonyára számos baleset történt volna, mert akkor is mintegy 10—15-én játszottak a porban, sőt mi több, elől egy tres, utána pedig három szalmával megrakott kocsi jött szemközti. Tügyi Mihálynak köszönhető a baj elhárítása. A végső percben sem veszte el lélekjelenlétét, egy pillanat alatt keresztbe húzta tres kocsiját, ő maga pedig lovai mögöl csapkodott ostarával, kitéve magát a veszélynek. A tájékozott lovak a kocsi kikérültek ugyan, de mindkét kocsi oly erővel ütődött egymásba, hogy menten izzé-porrá tört. Az összeverődött tömeg, nagy részvétellel viseltetett Majláth iránt, mert amugy is köszvényes lábai térdig feldagadtak.

Tolvaj egyezkedő. Rombázi István csókaik illetőségű ember látogatott el a napokban Vida Anna vereségi tanyájára. Valami pöre volt a tulajdonosnővel és ebben akart, legalább ő úgy állítja, egyezkedni. Az egyezkedésnek azonban az lett a vége, hogy Rombányi István véresre verte perbeli ellenfelét Vida Annát és a mikor ez már tehetetlen volt, akart elrabolt tőle negyvenkoronát és odább állott. A tolvaj egyezkedő peres felet becsukták.

Vásári zsebelések. Az elmúlt bajai vásáron három cigányasszony: Kovács Terka Szabadkáról, Kovács Kata Zomborból és Kovács Mari szintén Szabadkáról alapos munkát végeztek. Befurakodtak a nagyobb csoportba egybeverődött emberek közé és kizsebeltek minden hozzáférhető rubát. A rendőrséghez vagy husz feljelentés érkezett ellentük, de nem lehetett semmit sem rájuk bizonyítani, mert oly furdangosan csináltak a dolgukat, hogy pénzt vagy erszényt soha sem lehetett náluk találni. Érdekes esete volt az egyikkel, Kovács Terkával, Huber Imrénének. Huberné látta, amint Kovács Terka belenyul egy uri ember zsebébe. Az asszony hamar megfogja Kovács Terka kezét, hogy a tolvajlásban megakadályozza. Ez úgy tesz, mintha megbottlott volna és átöleli Hubernét, aztán gyorsan elsieltett. Mikor már eltűnt a tolvaj asszony, akkor veszi Huberné észre, hogy alsó szoknyája zsebéből hiányzik a 7 koronát tartalmazó erszénye. A rendőrség elfogta Kovács Terkát és megindította ellene az eljárást.

Eladó zongora. Egy „F. Schmid, Schuler von Bösendorfer Wien“ féle kintnő hangu rövid zongora — majdnem új — szabadkézből eladó. Hol? megmondja a szerkesztőség.

Felölös szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ.
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

Egy jó házból való fiu tanoncul felvétetik

ifj. Heindlhofer Róbert

fűszerkereskedésében

Z o m b o r b a n.

Vörös Mari

déligyümölcs- és gyarmatárkereskedésében valódi téli szercsika alma, szegedi paprika, valamint gyertya, denaturált szesz, petroleum és szappan jutányos áron kapható.

5039. szám.

kig. 1901.

Pályázati hirdetmény.

A zombori járás főszolgabíróságához tartozó Gynfalva községében lemondás folytán üresedésbe jött s évi 600 korona fizetéssel javadalmazott adóvegrehajtói állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívtnak mindazok, kik ez állást elnyerni óhajtnak, hogy keleten felszerelt pályázati kérvényeiket **folyo évi október hó 15-éig** alulírott főszolgabíróhoz annál is inkább nyújtsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vételét nem fogadják.

Zombor, 1901. évi szeptember hó 24-én.

Tarczay Dezső,

főszolgabíró.

Rendes keresete Maletin Velykó és társai felpereseknek Bedov Milan községi bíró alperes ellen Mosorin községe határtagositása tárgyában.

6170/1901. Polg. szám.

Végzés.

Ezen kereset folytán Mosorin község tagositani kért határára vonatkozó név- és birtokkimutatásnak — a kataszteri birtokívek alapján — két példányban leendő összeállítását; továbbá nyomozások megtételére az iránt, forog-e fent valamely a tagositást gátló körülmény, akár szerződés, akár valamely a törvényből kifolyó oknál fogva — Molnár Géza kir. törvényszéki bíró kiküldetik, ki is utasítatik, hogy az elkészített név- és birtokkimutatás egy példányát Mosorin községhezaznal közszemlélre leendő kitétel céljából a községi eljárárságának adja ki.

Felhívatik a községi eljárárság, hogy a közszemlélre kitétt név- és birtokkimutatásra vonatkozólag a jelentkező érdeklődőknek a szükséges felvilágosítást adja meg.

Felhívtnak Mosorin községi birtokosai, hogy a menyiben a közszemlélre kiténti rendelt név- és birtokkimutatás ellen bármilyen tekintetben netaláni felvilágosítást, előterjesztést, avagy egyéb kérelmet tenni óhajtanak, ezek a szavazás megkezdése előtt a kiküldött bíró által jegyzőkönyvbe fognak azonnal vétetni s elintéztetni.

Egyben Mosorin községe birtokosai a tekintetben megszavaztatni rendeltetnek, hogy a tagositás elrendelésnek megengedését kik kívánják s kik ellenzik azt, mely ezennel elrendelt szavazásnak a fentebb megnevezett kiküldött bíró közbenjöttével foganatosítására Mosorin községhezaznal határidőül **1901. évi október hó 26-ik napjának délelőtti 10 óra** kijelöltek; mely határrapra az összes birtokosok oly figyelemzettséggel hivatnak meg, hogy szavazati jogot csak a név- és birtokkimutatásban felvett birtokosok gyakorolhatnak és pedig vagy személyesen, vagy pedig közjegyzőt, avagy a községi eljárárság által kiállított, illetve hitelesített meghatalmazás alapján felbatalmazott megbízott személy által, s figyelemzetten még különösen arra is az érdekeltek, hogy mindazon birtokosok, kik a szavazástól tartózkodnak, a szavazást bármilyen okból sem személyesen, sem megbízott által nem gyakorolják, hivatalból a tagositást kívánók számához fognak számíttatni.

Utasítatik Mosorin községi eljárársága, hogy ezen végzés egy példányát Mosorin községhezaznal tegye ki közszemlélre, a végzés tartalmát a községben szokásos módon, templomelöltti hirdetés, dobszó s egyéni bemondas útján a legkiterjedtebb módon tegye közhírré, az ismeretes tartózkodású, de nem Mosorinban lakó birtokosokat pedig ezen végzés tartalmáról felperesi ügyvéd költségre ajánlott levelben értesítse s a végzésben foglalt meghagyások teljesítését igazoló hatósági bizonyítványt a közszemlélre kitént név- és birtokkimutatás s végzéssel együtt a szavazás megkezdése előtt a kiküldött bíróhoz adja át.

A keresetnek jegyzőkönyvi tárgyalására pedig ezen kir. törvényszék pertárába határidőül **1901. évi október hó 28-ik napjának délelőtti 9 óra** kijelöltek, mely kereset tárgyalására a törvényes következmények mellett megjelenésre Mosorin községi képviselőletben annak bírāja, nemkülönben Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatala, az ezennel ügygondnokul kirendelt dr. Davidovác Milan ügyvéd, előbbi azzal, hogy a kitént határrapra kiküldendő tisztí ügyésze által képviseltetni sziveskedjék.

A titeli szolgabírói hivatal megkeresettetik, hogy a szavazásra kitént határrapra a rend fentartására szükséges elöntekezéseket megtenni sziveskedjék.

Utasítatik dr. Krónits István felperesi ügyvéd, hogy ezen végzést a „Bácska” hírlapban tétesse közzé. Mely végzés tartalmáról az érdekeltek értesítettnek. Ujvideken, 1901. évi szeptember hó 9. napján.

Ringhofer,

elnök.

5695. szám.

kig. 1901.

Pályázati hirdetmény.

Ada község külterületén betöltendő községi szülész női állásra pályázatot nyitok, s felhívom azokat, kik ezen 200 (kettőszáz) korona fizetéssel és a megállapított látogatási díjak élvezésével egybekötött állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb **folyo évi október hó 20-ig** nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Zentán, 1901. évi szeptember hó 14-én.

Dr. Mikosevits,

főszolgabíró.

ŐSZI ÉS TÉLI UJDONSÁGOK.

A mélyen tisztelt hölgyközönség becses figyelmébe ajánlom a most érkezett nagy választékú divatos

őszi és téli
női ruhakelméket

és hozzávaló ujjonnan bevezetett

mindennemű díszeket

a legolcsóbb árak és pontos kiszolgálás mellett.

Vidékre minták kívánatra küldetnek.

Tisztelettel

Tuna Gusztáv.

Párisi Árúház. ZOMBOR. A Korzón.

Királyváson vállalat egyedüli raktára.

Arverési hirdetmény.

Kiszács község eljárársága részéről ezennel közlő vadászati jog **folyo évi november hó 9-én délelőtti 9 órakor** Kiszács községhezaznal nyilvános árverésen a legtöbbet ígérők 6 évre, vagyis 1902. évi január hó 1-től 1907. évi december hó 31-ig berbe fog adatni.

Az árverési feltételek Kiszács községi jegyzői iradójában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. Kiszács, 1901. évi szeptember hó 23-án.

Wodring Agost,

jegyző.

Kardelisz Pal,

bíró.

1743. szám.

kig. 1901.

Pályázati hirdetmény.

Kis-Kér községben lemondás folytán megüresült egy gyalogrendőri állásra ezennel pályázatot hirdettünk.

A betöltendő rendőri állás havi utalagos részletekben a községi pénztárból járó évi 600 korona fizetés és félevenkénti utalagos részletekben esedékes évi 50 korona ruhaátalányul van javadalmazva.

Felhívjuk mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy a szabályrendelet szerinti minősítettséget, különösen pedig eddigi szolgálatukat és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket **folyo évi október hó 30-ig** alulírt községi eljárárságnál nyújtsák be.

Kis Kér, 1901. évi szeptember hó 24-én.

Korbai Pál,

jegyző.

Frank Adám,

bíró.

Hazai ipar!

„EMKE” padlófénymáz!

Magyar gyártmány!

Nem kell osztrák, nem kell német, nem kell külföldi gyártmány, hanem vegyünk BERKES-féle

„EMKE” padlófénymázt,

s így elérjük, hogy kitűnő legjobb magyar gyártmányt kaphatunk s e mellett kiváló közmívelődési célt szolgálunk, mert **5% az „EMKE” javára** szolgál. A Berkes-féle „EMKE” padló-lakk: **a szobapadló fényezésére kiválóan alkalmas**, mert:

A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-lakk: rögtön szárad s így a fényezett szoba már 1 óra múlva használatba vehető.

A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-lakk: szagtalan, tehát nem kell a kellemetlen Terpentin szagot napokig a szobákban tűrni.

A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-lakk: mosható, s szárazra törülve fénye még fokozottabb.

A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-lakk: víztől nem lesz foltoz, mint a többi lakk.

A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-lakk: fényét a többi hasonló gyártmányok között legtovább tartja, tehát legtartósabb.

A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-lakk: üveg keménységűvé válik, s így legkevésbé kopik.

A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-lakk: szeszszel bigitható.

A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-lakk: kitűnően alkalmas konyhabutorok és más erős használatnak kitént tárgyak mázolására.

A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-lakk: a ragadós padlókat szárazzá teszi. 10—4

Gyártás és föladási hely: **BERKES BERTALAN,** Nagyvárad.

Eladási hely:

Zomborban, **WEIDINGER S. és ZS.**

Egy kertész,

ki a konyha- és virágkertészetben kellő jártassággal bír és azt bizonyítványokkal beigazolhatja, azonnal alkalmazást nyerhet

Szemző Gyula urnál,

Zomborban.

Kiadó lakás.

A bajai uton lévő 423. számú Babits-féle ház **1901. évi november hó 1-étől** kiadó. Bővebbet **Babits** őrnagnál, gákovai-utca. *—2

8064. szám.

kig. 1901.

Pályázati hirdetmény.

Járáshoz tartozó Bács-Petrovoszellő községben üresedésben lévő 800 korona évi, havi előleges részletekben kiszolgáltatandó fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyo évi október hó 15-éig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vételét nem fogadják.

Jegyzői oklevéllel bírók előnyben részesítettnek.

O Beese, 1901. évi szeptember hó 17-én.

Dr. Balaton Gyula,

főszolgabíró.

3—1

Cséplőgarnitúra

komplet, 6 lőerejű, kifogástalan állapotban, jutányos áron **eladó.** Cim a kiadóhivatalban. 2—2

Arverési hirdetmény.

Bezdan község berbeadja a **folyo évi szeptember hó 29-ik napjának délutáni 4 órakor** a községhezaznal tanácsstermében megtartandó nyilvános szóbeli és zárt írásbeli ajánlati árverésen az 1902. évi első napjával kezdődő és 1904. év utolsó napján végződő három évre a legtöbbet ígérő, illetve ajánlónak a legkevesebbet ígérő árakat és ugyan:

1. a dunaparti révrendéglőt. — A mostani évi bére 2514 korona;

2. a kozorai esárdát és

3. a vágóhid dijszedési jogát.

Utóbbi jövedelme 900—1000 korona. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Bezdanban, 1901. szeptember hó 23-án.

Bosnyák János,

jegyző.

Flesz Simon,

bíró.

Boreladás.

Brandecker Péter gákovai vendéglősnél 50 hektó különféle fehér bor eladó. Hektója 36 korona. 4—4

Felvez

Fél évre ..

Negyed évre ..

A lap szelle

küldemények

nek, anyagja

nosnak k

Egyes szám

Az

Szemetes kö...
tudja az ellenp...
guma, ezért vis...
S még a földöl...
az elmerüléstől...
dömsége s vaks...
hangjaira is a...
vereit villogtatj...
előtt.

A Drakulics...
a Széchenyi tabo...
csak mint a...
„obskurus” em...
Ha ezt a e...
a többi nagysá...
országszerte alka...
győződve, hogy...
mazzák — ugy...
uraim ez politika...
ekkel a hatalma...
szállásadót a la...
A zombori...
Mi jogosít...
intelligenciát egy...
Talan az, hog...
érdekek rovasára...
vetkeztek, még p...
Talan az, ho...
komolysággal é...
most izgatással...
város vezetésén...
Talan az, h...
életjelt adnak na...
boldogított” cím...
közéleti tétlenség...
Vagy talan...
megfélemlítésére...
Apponyinak a...
Zomborban min...
István kívánsága...
Nem ugy...
félni, hogy —
Szemző Istvánn...
azért, mert mi...
ember mellett, s...
bennünket bant...
ispán, bárki is...
nézünk annak...
a ki bennünket...
Zomborban sika...
fenyegetni mern...
Mi joga...
lőten személyét...
husos fazék kör...
Hát hazafi...
öltön keresztül...
érdekeiért? Szé...
seink még abb...
ható s a magyars...
kellett megtörni...
tisztéletet és er...
Viszont haza...
menni „Ravancia...
tálja, hogy rész...
melyek egyenes...
ország területi...
el akart menni...
Hallotta-e va...
vagy kapott-e va...
mánpárti képvis...
mennyein, hogy...
cessiót, pedig e...
De hagyjuk...
társunknak örö...
miszerint Széche...
szegő, (t. i. Szé...
pedig a király...
önző, Drakulics...
mintaképe, min...
jóért, hazafias...
szerepléséhez se...